

РЕШЕНИЕ

№ 21291

гр. София, 22.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 77 СЪСТАВ, в публично заседание на пети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ИВАНКА П. БОЛГУРОВА

при участието на секретаря НАДЯ СТ. ТОДОРОВА
като разглежда докладваното от ИВАНКА П. БОЛГУРОВА Гражданско дело № 20231110119206 по описа за 2023 година

Предявени са обективно съединени искове с правнооснование чл.422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, вр. чл. 232, ал. 2 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД.

Ищецът ФИРМА е подал заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК срещу ФИРМА за заплащане на сумата от **7 218 евро**, дължима по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo от 01.01.2017г. за периода от 01.11.2017г. до 30.06.2018г., ведно със законна лихва от 23.01.2023г. до изплащане на вземането, сумата от **3 465,97 евро**, представляваща мораторна лихва, начислена върху главницата от 7 218 евро за периода от 01.12.2017г. до 07.11.2022г., сумата от **1 000 евро**, дължима по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo от 01.01.2017г. за периода от 01.12.2017г. до 28.02.2018г., ведно със законна лихва от 23.01.2023г. до изплащане на вземането, сумата от **490,55 евро**, представляваща мораторна лихва, начислена върху главницата от 1 000 евро за периода от 01.12.2017г. до 07.11.2022г., за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 3310/2023г. по описа на СРС, 77-ми състав. След постъпило възражение по реда на чл.414 ГПК са предявени установителни искове за вземанията, предмет на издадената заповед за изпълнение.

Ищецът ФИРМА твърди, че по сключен с ФИРМА договор за ползване и преотдаване за ползване на МПС от 01.01.2017г. е предоставил на последния ползването на л.а. Volvo и на л.а. Volvo Поддържа, че за вземанията по договора са издадени фактури, дължимите суми по които не са заплатени от ответника. Моли съда да установи вземанията така, както са предявени в заповедното производство. Претендира разноски.

Ответникът ФИРМА в срока по чл. 131 ГПК е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва исковете. Поддържа, че между страните липсва валидно правоотношение по договор за ползване на МПС от 01.01.2017г. Оспорва да е ползвал посочените в исковата молба автомобили през процесния период. Релевира възражение за изтекла погасителна давност по отношение на процесните вземания. Моли съда да отхвърли изцяло предявените искове. Претендира разноски.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

По исковете по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, вр. чл. 232, ал. 2 ЗЗД:

За основателността на предявените искове в тежест на ищеца е да установи наличието на облигационно отношение между него и ответника, възникнало по силата на договор за наем на МПС Volvo и Volvo, по силата на който е предал и е осигурил безпрепятствено ползване на посочените автомобили, както и че в периода на ползването е възникнало задължение за плащане на наемната цена и разходите, свързани с ползването им в претендираните размери.

При доказване на горното, в тежест на ответника е да докаже положителния факт на погасяване на дълга, както и възраженията си /правоунищожаващи, правоизключващи или правопогасяващи/.

Безспорно прието в теорията и в практиката е, че по своята правна същност договорът за наем представлява консенсуален и неформален договор, като за валидното възникване на наемно правоотношение следва да е налице съгласие на страните относно неговите съществени елементи, а именно – вещта, която се предоставя за временно ползване, и възнаграждението /наемната цена/. Ирелевантно за действителността на договора е дали вещта реално е предадена на наемателя, което обстоятелство е от значение единствено за дължимостта на наемната цена, доколкото вземането на наемодателя е обусловено от изпълнението на основното му задължение да отстъпи ползването на вещта. Затова предаването на вещта, предмет на договора, и заплащането на уговореното наемно възнаграждение не се включват в неговия фактически състав, а представляват действия в изпълнение на породените от договора за наем задължения /така – Решение №238 от 4.09.2013г. по т. д. № 123/2011г. на ВКС, II т.о./. В този смисъл липсата на писмен наемен договор не опровергава наличието на такъв /Решение № 100 от 1.03.2005г. по т. д. № 459/2004г. на ВКС, ТК, I т.о./, поради което възраженията на ответника в този смисъл са неоснователни.

От приетите по делото писмени доказателства – фактура №RE17/1544 от 11.12.2017г., №RE18/1567 от 10.01.2018г., №RE18/1580 от 06.02.2018г., №RE18/1591 от 12.02.2018г., №RE17/1505 от 10.11.2017г., №RE17/1528 от 05.12.2017г., №RE17/1543 от 11.12.2017г., №RE18/1566 от 10.01.2018г., №RE18/1590 от 12.02.2018г., №RE18/1610 от 12.03.2018г., №RE18/1633 от 11.04.2018г., №RE18/1646 от 14.05.2018г., №RE18/1654 от

14.05.2018г. и фактура № RE18/1681 от 13.06.2018г., се установява, че страните са били обвързани от валидни облигационни отношения, породени от сключени договори за наем на МПС, по силата на които ищецът се е задължил да предостави на ответника за временно и възмездно ползване МПС Volvo, рег. №, при наемна цена в размер на 200 евро на месец, за периода от м. декември 2017 г. до м. февруари 2018 г. включително, съответно ползването на МПС Volvo, рег. №:, при наемна цена от 730 евро на месец, за периода от м. ноември 2017 г. до м. юни 2018 г. включително, като във връзка с ползването и на двата автомобила са извършени разходи, които също са обективирани в част от процесните фактури, съответно вземанията по тях се претендират от ответника.

За установяване изпълнението на насрещните задължения по договорите е допусната ССЧЕ, заключението по която съдът кредитира като компетентно и обективно изготвено на база приложените по делото материали, протоколи по ЗДДС, хронологичен регистър по сметка 401 – „Доставчици“ – ФИРМА за 2017г. и 2018г., както и справки декларации по ЗДДС и дневниците на покупките и на продажбите към тях, подадени в НАП от ответното дружество за периода м.ноември 2017 г. – м.юни 2018 г. При анализ на наличната документация, експертът установява, че ФИРМА е осчетоводило девет от процесните фактури – №RE17/1544 от 11.12.2017г., №RE18/1567 от 10.01.2018г., №RE18/1580 от 06.02.2018г., №RE18/1591 от 12.02.2018г. (за МПС с рег. № на стойност 1000 евро), №RE17/1505 от 10.11.2017г., №RE17/1543 от 11.12.2017г., №RE18/1566 от 10.01.2018г., №RE18/1590 от 12.02.2018г., №RE18/1610 от 12.03.2018г. (за МПС с рег. № на стойност 3 650 евро), или общо 4650 евро, като за тях са издадени протоколи по чл. 117 от ЗДДС, в част от които е начислен ДДС. Издадените протоколи и начисления ДДС са посочени в дневниците на покупките и на продажбите към подадените в НАП месечни справки-декларации по ЗДДС за съответните месеци, като информацията е подробно представена от вещото лице в табличен вид. Предвид изложеното, доколкото ответникът е осчетоводил част от процесните фактури и ги е включил в дневника на покупките в съответния месец, съдът приема, че тези действия по същество представляват извънсъдебно признание на задължението и доказват неговото съществуване (така изрично решение № 42 от 19.04.2010г. по т. д. №593/2009 г. на ВКС, II т.о.).

По отношение на останалите фактури – №RE17/1528 от 05.12.2017г., №RE18/1633 от 11.04.2018г., № RE18/1646 от 14.05.2018г., №RE18/1654 от 14.05.2018г. и фактура №RE18/1681 от 13.06.2018г. /всичките с предмет на договора за наем ползването на МПС Volvo, рег. №/, на обща стойност 3 568 евро, вещото лице констатира, че същите не са осчетоводени в ответното дружество, за тях не са издавани протоколи по ЗДДС, нито са отразени в дневниците на покупките и продажбите, подадени в НАП към месечните справки-декларации от ФИРМА. В тази връзка съдът намира, че ищецът не е провел пълно и главно доказване на факта на изпълнение на

договорното му задължение да предостави ползването на това МПС за посочените периоди, включително да са извършени разходи, свързани с ползването на вещта, още повече предвид изричното оспорване на ответника в този смисъл и липсата на надлежни доказателства, които да удостоверяват, че последният е признал вземанията по тези фактури.

По тези съображения съдът намира, че исковите по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, вр. чл.232, ал.2 ЗЗД са основателни за сумата от 1 000 евро, дължими по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo, и за сумата от 3 650 евро, дължими по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo

При установената основателност на исковите следва да бъде разгледано своевременно заявеното от ответника възражение за изтекла погасителна давност. В случая по отношение на вземанията за наем на МПС приложение следва да намери специалната тригодишна погасителна давност по аргумент от чл. 111, б. „в“ ЗЗД. Предвид изложеното съдът намира, че всички процесни вземания, касаещи заплащането на наемни цени, се явяват погасени по давност, доколкото тяхната изискуемост е настъпила преди 23.01.2020г.

Що се отнася до претенцията за заплащане на разходи свързани с ползването на вещта – конкретно данък за МПС на основание издадена фактура № RE18/1580 от 06.02.2018г. /л.16 от заповедното дело/, съдът намира, че това вземане няма характера на периодично плащане, доколкото липсва единен правопораждащ факт и предварително определени интервали от време за настъпването на неговия падеж, поради което единствено спрямо него е приложима общата 5-годишна погасителна давност по чл. 110 ЗЗД, която към датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 23.01.2023г., не е изтекла.

По тези съображения, съдът намира, че искът по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл.79, ал.1, вр. чл.232, ал.2 ЗЗД е основателен за сумата от **400 евро**, представляваща разходи, свързани с ползването на МПС по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo, и в тази част следва да бъде уважен, като за разликата до пълния предявен размер от 1000 евро – да бъде отхвърлен, докато другият иск на същото правно основание за сумата от 7 218 евро, дължима по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo от 01.01.2017г., следва да бъде отхвърлен изцяло.

По исковите по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

За основателността на иска в тежест на ищеца е да докаже наличието на главен дълг и момента на изпадане на длъжника в забава.

Съдът формира правни изводи за наличие на главен дълг за разходи, свързани с ползването на МПС Volvo по договор за ползване и преотдаване на същото МПС в размер на 400 евро – вземане по фактура №RE18/1580 от 06.02.2018г.

Съгласно разпоредбата на чл. 84, ал. 1 ЗЗД когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му. В процесната фактура не фигурира предвиден краен срок за нейното плащане, който да обуслови момента на забавата, но от приетата по делото ССЧЕ се установява, че процесната фактура № RE18/1580 от 06.02.2018г. е отразена в счетоводството на ответника, като за нея е издаден протокол по чл. 117 ЗДДС на 06.02.2023 г. В тази връзка съдът приема, че същата е включена в дневника на покупките за м. февруари 2023 г., поради което считано от деня, следващ последния ден от съответния месец, за който фактурата е осчетоводена, ответното дружество е изпаднало в забава относно плащането на главницата по нея, тоест от 01.03.2023г. На основание чл.235, ал.3 ГПК, съдът съобразява фактите, настъпили след предявяване на иска, които са от значение за спорното право – в случая приетия начален момент на забавата, поради което заявената претенция на ищеца за присъждане на мораторна лихва върху главницата по тази фактура за предходен момент, а именно за периода от 01.12.2017г. до 07.11.2022г., се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Съдът не формира правни изводи за наличие на главен дълг за горницата над 400 евро до пълния предявен размер от 1000 евро, дължими по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo, както и за сумата от 7218 евро, дължима по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo от 01.01.2017г., поради което исквете за заплащане на лихва за забава върху тези главници също следва да се отхвърлят като неоснователни.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК право на разноски има ищецът съобразно уважената част от исквете в размер от 25,88 лв. за настоящото производство – за държавна такса и депозит за ССЧЕ.

Съобразно изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът има право на разноски за адвокатско възнаграждение, което е действително заплатено на адвокатско дружество „М.“ с платежно нареждане от 24.08.2023 г. във връзка с договор за правна защита и съдействие от 07.08.2023г. /л. 70-72 от делото/. Ищецът своевременно е възразил по реда на чл.78, ал.5 ГПК за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение на насрещната страна. Предвид предмета на делото, неговата правна и фактическа сложност, както и събраните по делото доказателства и разглеждането му в две съдебни заседания, съдът намира направеното възражение за основателно, като адвокатското възнаграждение на ответника следва да бъде намалено до размера от 4 250 лв., от която сума, съобразно отхвърлената част от исквете, следва да му бъдат присъдени 4 110,36 лв. разноски в настоящото производство. При преценката си съдът съобрази приложимата редакция на Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл.422, ал.1 ГПК, вр. чл.79, ал.1, вр. чл.232, ал.2 ЗЗД, че ФИРМА, ЕИК, дължи на ФИРМА, ЕИК на РС Хамбург, д.НРА 106608, сумата от **400 евро**, представляваща разходи, свързани с ползването на наемната вещь по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo, съгласно фактура № RE18/1580 от 06.02.2018г., **ведно със законната лихва от 23.01.2023г. до изплащане на вземането**, за което вземане е издадена Заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д.№3310/2023г. по описа на СРС, 77-ми състав,

като **ОТХВЪРЛЯ** иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, вр. чл. 232, ал. 2 ЗЗД за разликата над 400 евро **до пълния предявен размер от 1000 евро**, дължима по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo, иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, вр. чл. 232, ал. 2 ЗЗД за сумата от **7 218 евро**, дължима по договор за ползване и преотдаване на МПС Volvo от 01.01.2017г. , както и исковете по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от **3 465,97 евро**, представляваща мораторна лихва, начислена върху главницата от 7218 евро за периода от 01.12.2017г. до 07.11.2022г. и за сумата от **490,55 евро**, представляваща мораторна лихва, начислена върху главницата от 1000 евро за периода от 01.12.2017г. до 07.11.2022г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ФИРМА, ЕИК, да заплати на ФИРМА, ЕИК на РС Хамбург, д.НРА 106608, сумата от **25,88 лв.**, представляваща разноси в исковото производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ФИРМА, ЕИК на РС Хамбург, д.НРА 106608, да заплати на ФИРМА, ЕИК, сумата от **4 110,36 лв.**, представляваща разноси в исковото производство.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис.

Съдия при Софийски районен съд: _____